

Трегуб Ю.Є., к.т.н., доцент кафедри геодезії

(Національний технічний університет "Дніпровська політехніка", м. Дніпро, Україна)

ЗМІНА ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЕЛЬ ЯК ОДИН З ІНСТРУМЕНТІВ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Під час війни питання зміни цільового призначення земель в Україні набуло особливої актуальності. В умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення країни, це стало одним із важливих механізмів оперативного вирішення стратегічних, соціально-економічних та оборонних завдань.

У період воєнного стану законодавством України передбачено спрощення окремих процедур зміни цільового призначення земель. Це дозволяє швидко адаптувати землі для розміщення об'єктів інфраструктури, необхідної для оборони, гуманітарних потреб чи відновлення зруйнованих територій. Зокрема, зміна призначення може відбуватися без затвердження детальної містобудівної документації, якщо це обумовлено нагальною потребою.

Воєнні дії спричиняють необхідність змінювати цільове призначення земель для будівництва нових житлових комплексів, лікарень, шкіл чи інших соціально важливих об'єктів. У цьому контексті особлива увага приділяється землеустрою на територіях, які зазнали значних руйнувань або були забруднені вибухонебезпечними предметами.

Переведення земель до категорій, які відповідають їхньому фактичному використанню, підвищує економічну віддачу від їх експлуатації. Наприклад, зміна цільового призначення для будівництва промислових об'єктів чи комерційної інфраструктури сприяє зростанню виробничого потенціалу регіонів.

Рисунок 1 – Алгоритм зміни цільового призначення земель промисловості

Важливим аспектом є аналіз екологічного стану земель, які змінюють своє призначення. Особливу увагу слід приділити землям, забрудненим вибухонебезпечними предметами або іншим шкідливим впливом.

Відповідно до Земельного кодексу України [1] та Закону України «Про землеустрій» [2] змодельовано найпростіший алгоритм зміни цільового призначення земель в Україні за стандартною та спрощеною процедурами. Алгоритм представлено на рис. 1.

Попри спрощення процедур, зміна цільового призначення земель під час війни має і ризики. Важливо забезпечити прозорість рішень, щоб уникнути зловживань або невинуватого вилучення земель, що можуть мати стратегічну цінність для громади чи держави.

Змодельований алгоритм зміни цільового призначення земель є загальним, в ньому не враховані Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення порядку зміни цільового призначення земельних ділянок для залучення інвестицій з метою швидкої відбудови України» [3] і Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану» [4].

Список використаних джерел

1. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III. Дата оновлення: 08.11.2024. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 20.10.2024).
2. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 № 858-IV. Дата оновлення: 08.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text> (дата звернення: 20.10.2024).
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення порядку зміни цільового призначення земельних ділянок для залучення інвестицій з метою швидкої відбудови України: Закон України від 06.02.2024 № 3563-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3563-20#Text> (дата звернення: 20.10.2024).
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 12.05.2022 № 2247-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2247-20#Text> (дата звернення: 20.10.2024).